

UCHWAŁA NR LXXXV.792.2023

RADY MIASTA PRUSZKOWA

z dnia 30 listopada 2023 r.

W sprawie zmiany uchwały nr XLVIII.477.2021 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 25 listopada 2021r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pruszkowa na lata 2022 – 2027

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) w zw. z art. 6 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023r. poz. 289,535) Rada Miasta Pruszkowa uchwała, co następuje:

§ 1.

W uchwale nr XLVIII.477.2021 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 25 listopada 2021 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miast Pruszkowa na lata 2022 –2027 wprowadza się następujące zmiany :

1. Tytuł Programu otrzymuje brzmienie „ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Pruszkowa na lata 2023 – 2027”.
2. Załącznik stanowiący „ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Pruszkowa na lata 2023 – 2027”, otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Pruszkowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Pruszkowa

Krzysztof Biskupski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

W związku ze zmianami wprowadzonymi w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, należało dostosować zapisy „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2027” poprzez zmianę tytułu Programu oraz uwzględnienie w samym Programie nowych definicji i określeń zawartych w nowelizacji .

Mając na uwadze powyższe, przyjęcie przedmiotowej Uchwały jest zasadne.

Załącznik do Uchwały Nr LXXXV.792.2023
Rady Miasta Pruszkowa
Z dnia 30 listopada 2023

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
Dla Miasta Pruszkowa na lata 2023 - 2027

I. Wstęp

Obowiązek tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wynika wprost z ustawy z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz,U, 2023r. poz 535)

Program definiuje zadania realizowane przez instytucje i podmioty wskazane w ustawie, ukierunkowuje ich działania oraz określa zakres współpracy międzyinstytucjonalnej.

Celem strategicznym niniejszego programu jest efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zmniejszenie jej negatywnych następstw, zapewnienie ofiarom jak największej dostępności do skutecznej i profesjonalnej pomocy, a także kształtowanie świadomości społecznej w zakresie występowania zjawiska przemocy domowej. Istotnym elementem programu jest również zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową .

Jednym z celów szczegółowych jest zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej celem podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Program skierowany jest do:

- 1. osób dotkniętych przemocą domową*
- 2. osób stosujących przemoc domową*
- 3. świadków przemocy domowej*
- 4. służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej*
- 5. ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową*

II. Zjawisko przemocy domowej

Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym. Termin „przemoc” najczęściej zastępowany jest takimi pojęciami jak brutalność, okrucieństwo, przestępczość czy agresja. Etycy definiują przemoc jako użycie siły związane z naruszeniem norm moralnych w stosunku do osoby lub grupy osób, najczęściej w celu wymuszenia określonych zachowań lub postaw. Przemoc jest zjawiskiem wszechobecnym. Występuje w różnych środowiskach i sferach życia.

Przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody ofiar. Dokonuje się ona poprzez naruszenie praw osobistych drugiego człowieka. Sprawcy przemocy nierzadko definiują swoje zachowanie jako działanie na rzecz ofiary lub dla jej dobra. Człowiek jest istotą wolną i posiada swoją godność, więc każdy akt wymierzony przeciw wolności osobistej człowieka jest rozumiany jako akt przemocy. Wymuszanie czegoś, co jest sprzeczne z jego wolą, również jest przemocą.

Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. przemocą domową określa wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami, lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą lub dzielili miejsce zamieszkania, czy nie.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

- 1. Jest intencjonalnym, zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie oraz podporządkowanie ofiary*
- 2. Siły są nierówne; w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy*
- 3. Narusza prawa i dobra osobiste; sprawca wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.)*
- 4. Powoduje cierpienie i ból; sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.*

W 2005r. weszła w życie Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która w 2010r. została znowelizowana. Ustawa ta po raz pierwszy w historii polskiego prawa określała czym jest przemoc w rodzinie. Ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023r. poz. 535) w art. 2 pkt 1 stanowi, że „przemocą domową

jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające w niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.” Zgodnie z art. 40 Konstytucji RP: „Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych.” Zaś art. 72 § 1 Konstytucji RP stanowi: „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją”.

Dom rodzinny, który powinien kojarzyć się z ciepłem, miłością i akceptacją, czasami niestety jest miejscem bólu, cierpienia i tragedii. Zgodnie z art. 207§1 Kodeksu Karnego, przemoc popełniana na szkodę osób najbliższych, zarówno dorosłych, jak i dzieci jest przestępstwem, które jest ścigane z urzędu. Oznacza to, że organy ścigania – policja i prokuratura mają obowiązek wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego niezależnie od woli pokrzywdzonego.

Charakteryzujemy 5 podstawowych rodzajów przemocy:

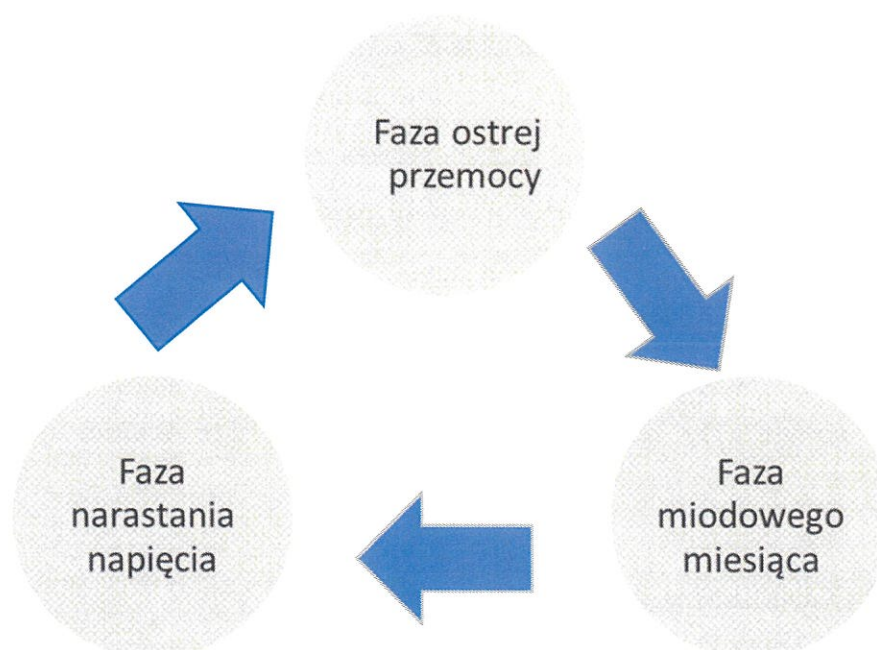
- 1. Przemoc fizyczna - to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała*
- 2. Przemoc psychiczna - inaczej bywa nazywana emocjonalną i wiąże się z naruszeniem godności osobistej. Oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, stałą krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolację społeczną, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradację werbalną (wzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie). Owo krzywdzenie psychiczne jest najbardziej nieuchwytną formą maltretowania człowieka. Trudno bowiem dostrzec pozornie niewidoczną przemoc posługującą się za-zwyczaj słowem. Dopiero późniejsze skutki długotrwałej dewastacji psychicznej są zauważalne*
- 3. Przemoc seksualna – to kontakt seksualny podejmowany bez zgody ofiary. Nieprawidłowości w zachowaniach seksualnych są tym większe, im bardziej zawężają seks do sfery biologicznej i sprowadzają jedynie do aktu kopulacji bądź innej formy redukcji napięcia seksualnego.*

W przemocy seksualnej najistotniejsze jest odzwierciedlenie i ugruntowanie relacji władzy, zaakcentowanie, kto jest silny, a kto musi ulec

4. *Przemoc ekonomiczna (finansowa) - opisywana jest zwykle jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę*
5. *Zaniedbanie - nazywane jest ukrytą formą przemocy, związaną z niezaspokajaniem podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci.*

Właściwie wszystkie opisane powyżej formy przemocy są ze sobą powiązane i wywierają wpływ na wszystkich członków rodziny. Rzadko występuje sytuacja, że stosowana jest tylko i wyłącznie jedna forma przemocy. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doświadczające przemocy w rodzinie opisała cyklicznie następujące po sobie fazy pojawiające się w ich związkach i składające się na cykle przemocy.

Rysunek nr 1. Fazy przemocy

FAZA NARASTANIA NAPIĘCIA

Charakteryzuje pojawianiem się co raz większej liczby sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w rodzinie. Sprawca staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na ofierze – może ją poniżyć i krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie sprawca może pić więcej alkoholu,

przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające.

Reakcją ofiary jest najczęściej próba opanowania sytuacji za wszelką cenę. Zaczyna przeproszać sprawcę za swoje zachowanie, uspokajać go, wywiązywać się z wielką starannością ze swoich obowiązków i oczekiwań sprawcy. Ciągłe zastanawia się co jeszcze może zrobić, aby tylko nie doszło do wybuchu agresji. Tłumaczy powody, przez które sprawca jest taki nerwowy czynnikami zewnętrznymi. Zdarza się, że u niektórych ofiar w tej fazie pojawia się wiele dolegliwości psychosomatycznych. Inne stają się apatyczne, przygnębione lub odwrotnie bardzo nerwowe, spięte i niespokojne. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia. Czasem zdarza się, że kobiety w pewnym momencie same wywołują kłótnie aby je zakończyć.

FAZA OSTREJ PRZEMOCY

W tej fazie napięcie, które narastało w sprawcy znajduje upust. Sprawca staje się katem, następuje wybuch emocji, złości często jest to zachowanie niekontrolowane. Jego zachowanie staje się bardzo nieprzewidywalne i gwałtowne. Często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu czy opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, groźnieniem bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.

Ofiara zwykle ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić sprawcę i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi nie przynosi to oczekiwanego efektu. Jego złość, frustracja narastają co raz bardziej.

Skutki użytej przemocy mogą być różne, te fizyczne to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy może być apatia, depresja, a nawet samobójstwo.

FAZA MIODOWEGO MIESIĄCA

W momencie, kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać ofiarę za to co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje że to już nigdy się nie powtórzy, że nie wie zupełnie co się z nim stało, stara się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania.

W tej fazie sprawca zaczyna okazywać skruchę, okazuje ofierze ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dba o ofiarę, spędza z nią czas i utrzymuje dobre relacje. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że tworzą szczęśliwą, i prawidłową rodzinę.

Typowe jest, że ofiara zaczyna wierzyć, że sprawca jednak się zmienił i naprawdę niedawny

akt przemocy był tylko incydem. Spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i silną więź ze sprawcą, a przyszłość widzi jako piękną i pełną nadziei. Sprawcę postrzega takiego jakiego chce go widzieć, w końcu on jest nie tylko agresorem, lecz potrafi być też miły i dobry.

Ta faza cyklu przemocy ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie ofiary w krzywdzącym ją związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że sprawca się zmieni. Pod jej wpływem łatwo zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch etapów. Jeśli wcześniej ofiara weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawę rozwodową itp.) to właśnie w tej fazie najczęściej wycofuje się z podjętych działań wierząc, że przemoc już nie powróci.

Faza miodowego miesiąca jednak mija, a przemoc zatacza krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia. Prawdziwym zagrożeniem jakie niosą ze sobą cykle przemocy jest fakt, że kolejne są zazwyczaj coraz gwałtowniejsze. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym fazy miodowego miesiąca zwykle skracają się. Po pewnym czasie zanikają one całkowicie i pozostają tylko faza narastania napięcia i faza eskalacji przemocy.

W Polsce zjawisko przemocy jest dość powszechne i trudno oszacować jego rozmiary. Akty przemocy mają miejsce przeważnie w zamkniętym kręgu rodziny i są wstydliwie skrywane. Ofiary przemocy w rodzinie ujawniają swoje problemy dopiero wówczas, gdy są już u kresu wytrzymałości fizycznej i psychicznej, gdy obawiają się o zdrowie i życie swoje lub najbliższych, albo gdy przemoc zostanie zauważona przez różne instytucje (szkoła, pomoc społeczna i inne). Świadców niechętnie współpracują z policją czy sądem, ponieważ nie chcą być zamieszani w jak to zwykle określają „prywatne sprawy innych ludzi”. Natomiast świadkowie z kręgu rodziny i same ofiary nie zgłaszając przestępstwa, są przekonane, że ochraniają w ten sposób integralność rodziny. Krzywdzone dzieci nie mówią o przemocy z lęku, boją się poza tym, że zostaną posądzone o kłamstwo. Bite osoby w podeszłym wieku mogą obawiać się umieszczenia w domu pomocy społecznej, jeżeli będą opowiadać o swoich problemach innym. Wszystkie te obawy utrudniają identyfikację sprawców przestępstw, jak również oszacowanie prawdziwej skali tego zjawiska.

Podjęciem działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej każda gmina tworzy zespoły interdyscyplinarne, w skład których wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, jak również kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz inne osoby działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Do głównych zadań zespołów interdyscyplinarnych należy przede wszystkim realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrona ofiar przemocy domowej. Zespoły interdyscyplinarne integrują oraz koordynują działania podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy. Mają też możliwość powoływania grup diagnostyczno-pomocowych, których celem jest rozwiązywanie problemów związanych z

występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, poprzez opracowywanie planów wsparcia, monitorowanie aktualnej sytuacji rodziny oraz dokumentowanie podejmowanych działań. Działania w rodzinie dotkniętej przemocą opierają się o procedurę "Niebieskiej Karty".

III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Pruszkowa

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pruszkowie został powołany zarządzeniem Prezydenta Miasta Pruszkowa nr 97/11 z dnia 22 lipca 2011r. Dzięki współpracy ze służbami i instytucjami pracującymi na co dzień z osobami uwikłanymi w przemoc domową zebrano dane dotyczące skali zjawiska przemocy występującego na terenie Pruszkowa w latach 2016–2021.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pruszkowie w latach 2016 - 2023 wchodził przedstawiciele:

1. Sądu Rejonowego
2. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Policji
4. Straży Miejskiej
5. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
6. Oświaty
7. Służby Zdrowia

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powoływał grupy robocze, osobno dla każdej rodziny, w której występuje przemoc.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023r. poz. 535) w roku 2023 Prezydent Miasta Pruszkowa na mocy Uchwały Rady Miasta Pruszkowa nr LXXX.735.2023 z dnia 4 lipca 2023r powołał Zespół Interdyscyplinarny, który w ramach prowadzenia procedury „Niebieska Karta” powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe.

Dane statystyczne przedstawione poniżej w formie tabel obrazują skalę przemocy w rodzinie odnotowaną na terenie miasta Pruszkowa. Zgodnie ze stanem prawnym w roku 2022.

Tabela nr 1. Niebieskie Karty przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2016 - 2021 z podziałem na instytucje

Instytucja zakładająca Niebieską Kartę	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 30.06.2021
Policja	34	64	71	59	41	31
MOPS	5	1	7	2	7	5
Oświata	3	6	2	4	2	5
Służba zdrowia	2	2	4	1	1	0
KRPA	0	0	0	0	0	0
Inne	0	0	0	0	0	0
Razem	44	73	84	66	51	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Pruszkowie

Tabela nr 2. Czynności podejmowane w ramach procedury „Niebieska Karta” w latach 2016-2021

Wykonywane czynności	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 30.06.21
Liczba prowadzonych Niebieskich kart Przez Zespół Interdyscyplinarny	71	101	110	99	63	56
Liczba nowopowołanych Grup Roboczych	44	73	84	66	51	41
Liczba spotkań Grup Roboczych	257	355	577	363	130	166
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	10	10	11	10	9	6
Liczba przekazanych zawiadomień do organów ścigania	4	2	1	2	3	7
Liczba zakończonych procedur NK z powodu ustania przemocy	22	20	33	24	26	16
Liczba zakończonych procedur NK z powodu braku zasadności podejmowanych działań	21	55	44	36	22	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Pruszkowie

Powyższe zestawienie wskazuje, że w 2020r. zmniejszyła się liczba Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego, co spowodowane jest prawdopodobnie pandemią COVID – 19. Mimo ograniczeń pandemicznych Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze nie przerwały swojej pracy.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszkowie funkcjonuje Punkt Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,(obecnie Punkt Konsultacyjno – Informacyjny) w którym mieszkańcy Pruszkowa mogą skorzystać z bezpłatnego poradnictwa.

Tabela nr 3. Liczba porad udzielonych w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy w latach 2016 – 2021

Punkt Przeciwdziałania Przemocy	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 31.08.2021
Porady prawne	42	88	143	138	220	192
Porady psychologiczne	217	149	63	133	240	280
Porady i konsultacje specjalisty ds. przemocy w rodzinie w tym „Biały Telefon”	104	127	245	245	174	219
Grupy wsparcia	1	1	1	1	0	0
Ogółem	364	365	452	517	634	691

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Punktu Przeciwdziałania Przemocy w Pruszkowie.

W latach 2020 – 2021 z powodu ograniczeń związanych z pandemią Covid-19 nie odbywały się spotkania grupy wsparcia

Zgodnie z Wytycznymi Nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 15.12.2020r. policja w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przyjmuje zgłoszenia o interwencji domowej związanej z przemocą w rodzinie, a w przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie, wszczyna procedurę Niebieskie Karty.

Tabela nr 4. Liczba interwencji domowych podjętych przez policję w Pruszkowie

Interwencje domowe Policji	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 16.06.2021
Liczba interwencji domowych	725	1037	1109	1015	987	559
Liczba interwencji domowych zakończonych wszczęciem procedury NK	21	49	53	39	23	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie

Tabela nr 5. Postępowania wszczęte na podstawie art 207 kk przez Wydział Dochodzeniowo – Śledczy Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie prowadzone pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Pruszkowie

Postępowania karne na podstawie art. 207kk	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 16.06.2021
Łączna liczba prowadzonych postępowań karnych	43	38	74	54	35	26
Liczba umorzonych postępowań karnych	35	22	56	46	23	10
Liczba aktów oskarżenia przesłanych do sądu	7	11	14	7	9	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia dało policji nowe narzędzie w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 30.11.2020r. Do dnia 30.06.2021r. na terenie Pruszkowa wydano osobom podejrzanym o stosowanie przemocy 2 nakazy natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania.

*Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakładała obowiązek wszczynania i prowadzenia procedury Niebieskiej Karty również na placówki oświatowe.
Po zmianie przepisów obowiązek ten pozostał.*

Tabela nr 6. Sposób realizacji działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przez szkoły podstawowe na terenie Pruszkowa

Wyszczególnienie	Sposób realizacji w latach 2016 – 2021 (do 30.06.2021r.)
Uruchomienia procedury Niebieskiej Karty	<i>Placówki sporadycznie zakładały Niebieskie Karty. Najwięcej - 5 procedur uruchomiła Szkoła Podstawowa nr 2 w Pruszkowie</i>
Wnioskowanie o wgląd w sytuację rodzinną (sąd, MOPS, PCPR i inne)	<i>Szkoły co do zasady składały wnioski o wgląd w sytuację rodzinną. Najwięcej - 97 procedur uruchomiła Szkoła Podstawowa nr 2 w Pruszkowie</i>
Skorzystanie z pomocy interwencyjnej policji, straży miejskiej, MOPS	<i>Wszystkie szkoły korzystały z pomocy interwencyjnej</i>
Organizacja warsztatów, programów wspomagających,	<i>Wszystkie szkoły organizowały warsztaty i programy wspomagające. Zapraszały specjalistów na pogadanki, uczestniczyły w różnych formach edukacji</i>
Organizacja tematycznych lekcji wychowawczych	<i>Wszystkie szkoły organizowały lekcje wychowawcze w tematyce przeciwdziałania przemocy</i>
Indywidualna praca z uczniami	<i>Wszystkie szkoły podejmowały indywidualną pracę z uczniami</i>
Praca z rodzicami	<i>Szkoły co do zasady podejmowały pracę z rodzicami, zarówno indywidualną, jak również w formie spotkań edukacyjnych, pogadanek czy warsztatów</i>
Inne	<i>• Pruszkowskie szkoły podstawowe zasygnalizowały problem występowania przemocy rówieśniczej, jednocześnie</i>

	<p>wskazały działania dotyczące jej przeciwdziałaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Część placówek zgłosiła coroczne uczestnictwo w tygodniu mediacji • Szkoła nr 8 poinformowała, że 5 z jej uczniów zostało skierowanych do pieczy zastępczej • Większość szkół poinformowała, że współpracowała z różnymi specjalistami, systematycznie kierowała swoich uczniów do poszczególnych placówek
--	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych ze szkół

Tabela nr 7. Sposób realizacji działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przez szkoły średnie i zespoły szkół na terenie Pruszkowa*

Wyszczególnienie	Sposób realizacji w latach 2016 – 2021 (do 30.06.2021r.)
Uruchomienia procedury Niebieskiej Karty	Jedynie Liceum Ogólnokształcące im. Tomasza Zana oraz Zespół Szkół Specjalnych im. ks. Jana Twardowskiego podały, że założyły po 2 Niebieskie Karty
Wnioskowanie o wgląd w sytuację rodzinną (sąd, MOPS, PCPR i inne)	Żadna ze szkół nie poinformowała o złożeniu wniosku o wgląd w sytuację rodzinną
Skorzystanie z pomocy interwencyjnej policji, straży miejskiej, MOPS	Dwie szkoły korzystały z pomocy interwencyjnej
Organizacja warsztatów, programów wspomagających,	Wszystkie szkoły organizują warsztaty i programy wspomagające. Zapraszały specjalistów na pogadanki, uczestniczył w różnych formach edukacji
Organizacja tematycznych lekcji wychowawczych	Szkoły co do zasady organizowały lekcje wychowawcze w tematyce przeciwdziałania przemocy
Indywidualna praca z uczniami	Szkoły co do zasady podejmowały indywidualną pracę z uczniami
Praca z rodzicami	Wszystkie szkoły podejmowały pracę z rodzicami, zarówno indywidualną, jak również w formie spotkań edukacyjnych, pogadanek czy warsztatów
Inne	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna ze szkół zasygnalizowała problem występowania przemocy rówieśniczej, jednocześnie wskazała działania dotyczące jej przeciwdziałania • Część placówek zgłosiła coroczne uczestnictwo w tygodniu mediacji • Część szkół poinformowała, że współpracowała z różnymi specjalistami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych ze szkół

* Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Pruszkowie nie przekazało danych statystycznych

Podmiotem czynnie działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Pruszkowie jest także Straż Miejska. Wśród wykonywanych zadań wyszczególniono:

Tabela nr 8. Działania podejmowane przez przedstawicieli Straży Miejskiej w Pruszkowie

Działania podejmowane przez Straż Miejską	Sposób realizacji w latach 2016 – 2021 (do 30.06.2021r.)
Interwencje domowe związane z alkoholem i przemocą	46
Spotkania edukacyjne z uczniami pruszkowskich szkół	1771
Interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych oraz zakłócaniem porządku publicznego przez osoby w stanie nietrzeźwości	23 536
Przewiezienie do izby wytrzeźwień lub pozostawienie pod opieką w domu	996

IV. Cele i strategię działania

Jak wskazano na wstępie celem strategicznym niniejszego programu jest efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zmniejszenie jej negatywnych następstw, zapewnienie osobom doznającym przemocy jak największej dostępności do skutecznej i profesjonalnej pomocy, a także kształtowanie świadomości społecznej w zakresie występowania zjawiska przemocy domowej. Istotnym elementem programu jest również zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Do realizacji powyższych założeń zostanie wykorzystana:

1. Diagnoza skali zjawiska przemocy domowej na terenie miasta Pruszkowa prowadzona poprzez:

- *analizę danych statystycznych gromadzonych przez różne instytucje pozwalających na oszacowanie skali zjawiska przemocy,*
- *zbieranie danych na temat istniejących zasobów instytucjonalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,*
- *doskonalenie współpracy i wymiana informacji między przedstawicielami instytucji*

wspierających osoby doznające przemocy domowej podczas cyklicznych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.,

- sporządzanie rocznego sprawozdania w oparciu o prowadzoną dokumentację.

2. Podniesienie poziomu wiedzy w środowisku lokalnym na temat występowania zjawiska przemocy domowej oraz dostępnych form pomocy poprzez:

- upowszechnienie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej,
- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej, w tym psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej czy medycznej,
- poradnictwo, w szczególności organizowanie spotkań służących wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców, zwłaszcza w rodzinach, które mogą być zagrożone przemocą
- podejmowanie działań profilaktyczno – edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży mających na celu uświadamianie zagrożeń wynikających z przemocy,
- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie specyfiki konfliktu, radzenia sobie ze stresem oraz agresją własną i innych,
- podjęcie działań mających na celu zwiększenie kompetencji, poziomu wiedzy, znajomości aktualnych przepisów i obowiązujących procedur wśród przedstawicieli instytucji publicznych, których ustawowym obowiązkiem jest przeciwdziałanie przemocy domowej
- udział w kampaniach społecznych organizowanych na terenie miasta oraz zakup i rozpropagowanie plakatów, ulotek lub broszur z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- podjęcie działań mających na celu podniesienie jakości i zwiększenie dostępności świadczonych usług w instytucjach i podmiotach realizujących zadania z zakresu

3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową:

- rozpoznawanie występowania przemocy domowej i podejmowanie przez Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe działań określonych w procedurze Niebieskiej Karty, zapewnienie osobie doznającej przemocy natychmiastowej bezpłatnej pomocy,
- informowanie o dostępności i formach pomocy, w tym medycznej, udzielanej przez podmioty i instytucje, których ustawowym obowiązkiem jest przeciwdziałanie przemocy domowej,

- pomoc osobom doznającym przemocy, potrzebującym schronienia w nagłych sytuacjach zagrażających ich bezpieczeństwu poprzez współpracę z Zespołem Ośrodków Wsparcia w Piastowie
- prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego oferującego bezpłatną pomoc i wsparcie w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, konsultanta ds. przemocy, możliwość udziału w grupach wsparcia dla osób doznających przemocy,
- zapewnienie pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin, w których występuje przemoc,
- prowadzenie rozmów interwencyjnych i edukacyjnych z osobami stosującymi przemoc, w tym udzielanie informacji o dostępnych programach korekcyjno-edukacyjnych,

Termin realizacji powyższych założeń: lata 2023 – 2027.

V. Lokalne zasoby instytucjonalne przewidziane do realizacji programu oraz obszary ich działania

Tabela nr 9. Zasoby lokalne realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Pruszkowa i obszary ich działania

Zasoby instytucjonalne	Obszar działania
<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnoza rodzin dotkniętych przemocą domową, w tym wykorzystanie wywiadu środowiskowego • wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta • planowanie pomocy i monitorowanie efektów podjętych działań • praca socjalna, w tym cykliczne wizyty w środowisku • poradnictwo prawne, psychologiczne i konsultacje specjalisty do spraw przemocy w rodzinie, udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach i innych formach pomocy • działalność informacyjno - edukacyjna dotycząca możliwości działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc • kierowanie osób dotkniętych przemocą do specjalistycznych ośrodków wsparcia i innych instytucji pomocowych w tym pomoc w znalezieniu schronienia w całodobowym ośrodku wsparcia osobom doznającym przemocy oraz ich dzieciom • w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową odebranie dziecka, a następnie zawiadomienie sądu • kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego • niezwłoczne organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>oddziaływania profilaktyczne (prowadzenie działań/kampanii profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie miasta Pruszkowa oraz warsztatów dla rodziców</i> • <i>pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych, udzielanie wsparcia materialnego, pomoc asystenta rodziny</i> • <i>zawiadamianie organów ścigania o podejrzeniu możliwości popełnienia przestępstwa</i> • <i>prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informowanie ich o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową</i>
<p>Punkt Informacyjny – Konsultacyjny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>udzielanie szeroko rozumiane poradnictwo</i> • <i>pomoc psychologiczna i prawna</i> • <i>konsultacje specjalisty do spraw przeciwdziałania przemocy domowej</i> • <i>organizacja grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej</i>
<p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>diagnoza sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową</i> • <i>wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta</i> • <i>udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,</i> • <i>udzielanie kompleksowych informacji o formach pomocy dzieciom doświadczającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,</i> • <i>udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,</i> • <i>prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informowanie ich o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,</i> • <i>zawiadamianie organów ścigania o podejrzeniu możliwości popełnienia przestępstwa.</i>
<p>Policja i/ lub Straż Miejska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta (wyłącznie policja)</i> • <i>udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, niezbędnej pomocy, w tym udzielanie pierwszej pomocy</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • niezwłoczne organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, • podejmowanie, w razie potrzeby, innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania • przeprowadzanie, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, rozmów, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, • wzywianie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego • przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa (wyłącznie policja) • podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyty sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową, • wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (wyłącznie policja) • działalność informacyjno - edukacyjna dotycząca możliwości działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc • oddziaływania profilaktyczne, • profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie miasta Pruszkowa oraz warsztatów dla rodziców • inicjowanie i organizowanie działań zapobiegających przestępstwom i wykroczeniom oraz współdziałanie z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi, państwowymi w tym zakresie • udzielanie informacji o miejscach wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej,
Oświata	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową</i> • <i>niezwłocznie organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,</i> • <i>prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informowanie tych osób o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,</i> • <i>diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w tym w szczególności wobec dzieci</i> • <i>udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,</i> • <i>wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta</i> • <i>podejmowanie na terenie szkół działań profilaktyczno – edukacyjnych, w tym prowadzenie warsztatów umiejętności rodzicielskich oraz wsparcie psychologiczno – pedagogiczne osób dotkniętych przemocą</i> • <i>zawiadamianie Sądu Rodzinnego i organów ścigania o przestępstwie lub podejrzeniu jego popełnienia</i>
<p>Służba zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>wczesna diagnoza rodzin dotkniętych przemocą domową,</i> • <i>wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta</i> • <i>udzielanie każdorazowo osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej</i> • <i>wypełnienie formularz A Niebieskiej Karty jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego</i> • <i>przedstawicielem ochrony zdrowia uprawnionym do działań jest osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny</i> • <i>udzielanie pomocy medycznej, organizowanie transportu, wspieranie kontaktu ze specjalistami, informowanie o miejscach i instytucjach udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy domowej</i> • <i>powiadamianie organów ścigania o podejrzeniu/popełnieniu przestępstwa.</i>

Kuratorzy Sądowi

- *uczestnictwo w pracach grup diagnostyczno-pomocowych w rodzinach objętych nadzorem lub dozorem kuratora*
- *udzielenie pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,*
- *podejmowanie działań w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań*
- *udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,*
- *przeprowadzanie, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, rozmów, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową,*
- *wzywianie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego*
- *niezwłocznie organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.*

VI. Sposób monitorowania programu

Realizacja celów programowych będzie systematycznie monitorowana przez Zespół Interdyscyplinarny w Pruszkowie na podstawie informacji, przekazanych przez jednostki współrealizujące program, danych statystycznych podawanych w sprawozdaniach rocznych przekazywanych do jednostek nadrzędnych.. Umożliwi to dokonywanie bieżącej oceny skuteczności prowadzonych działań i pozwoli na ich korektę. Ponadto corocznie do dnia 31 stycznia każdego roku Przewodniczący Zespołu będzie składał Prezydentowi Miasta coroczne sprawozdania z realizacji celów programowych.

VII. Realizatorzy programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób doznających Przemocy domowej na lata 2023 – 2027 będzie miał charakter interdyscyplinarny i będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy domowej. Cele i założenia realizowane będą w formie pracy ciągłej.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Programie. Jednostką organizacyjno - koordynującą jego realizację jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie. Współrealizatorami Programu są: Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, Sąd, Kuratorzy, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele Służby Zdrowia oraz przedstawiciele Oświaty i organizacje pozarządowe.

VIII. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023 – 2027 będą w szczególności środki pochodzące z budżetu Miasta Pruszkowa.

Zadania Programu mogą być również finansowane z innych źródeł i pozyskiwane przez realizatorów.

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Zjawisko przemocy domowej
- III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Pruszkowa
- IV. Cele i strategie działania
- V. Lokalne zasoby instytucjonalne przewidziane do realizacji programu oraz obszary ich działania
- VI. Sposób monitorowania programu
- VII. Realizatorzy programu
- VIII. Źródła finansowania
- IX. Bibliografia:
- X. Wykaz aktów prawnych

Rysunek nr 1. Fazy przemocy
